

Consciència crítica i polititzada a través de l'art, la tercera opció

Publicat per [Interacció](#) [1] el 21/02/2018 - 12:11 | Última modificació: 05/02/2026 - 14:19

[Nora Ancarola](#) [2], [Laia Manonelles](#) [3] i [Daniel Gasó](#) [4] [eds.] | [Rayo Verde](#) [5]

La societat neoliberal ha concebut el consens com inspiració i base de tota decisió politicosocial. Però es tracta d'un consens sovint fingit, un cop **foragitades totes les idees dissidents**. Cal introduir el ferment contestatari en l'àmbit de la creació, una expressió de Juan Goytisolo, i ja es desenvolupa aquesta pràctica. Aquest projecte va precisament d'això. "Necesitamos una nueva gramática política del malestar para poder nombrar los modos en que estas formas de vida nos hieren". Del [projecte](#) [6] se'n deriven tres eixos: debats i jornades, acompanyament a projectes i visibilització de les conclusions. Al llibre hi trobem, a banda de les conclusions sorgides dels debats vinculats al projecte: un conjunt d'entrevistes ([Alfonso Levy](#) [7], [Laura Mercader](#) [8], [Manuel Delgado](#) [9], [Pere Salabert](#) [10], Joan M. Minguet i Elsa Plaza), el recull dels projectes associats i per últim una crònica sobre l'exposició realitzada al Centre Arts Santa Mònica.

«**Politizaciones del malestar. Derecho a la angustia. El arte y los procesos creativos como instrumento para canalizar el malestar**» és un projecte concebut des d'una perspectiva interdisciplinària que es basa en una reflexió entorn a la gestió del desànim (el text utilitza la paraula 'desasosiego') des de diferents òptiques. Més enllà de donar-hi resposta amb medicaments, **l'art serveix també per desarticlar les inquietuds negatives** i transformar-les activament, relacionant-s'hi. El procés creatiu es presenta doncs com "un instrumento eficaz para canalizar los conflictos".

I què és el malestar? "El malestar es la manifestación sensible de la crisis de la presencia". I la **crisi de la presència**, concepte usat pel col·lectiu [Tiqqun](#) [11], és una crisi cultural molt profunda, no només de caire econòmic sinó també de referències, fidelitats, creences i valors. Aquest **malestar pot tornar-se en alguna cosa positiva**, ja que és alhora també font d'oportunitats, la possibilitat de plantar cara a l'hegemonia, una font energètica per a la transformació profunda.

L'última dècada ha estat marcada per la politització del malestar des de la **dreta neoliberal**, com la de l'obrer d'Aisne (França) del que parlava [Willy Pelletier](#) [12]. Molts partits polítics de la dreta populista han usat aquesta estratègia els darrers anys: el Partit Republicà de Trump, el Front Nacional de Le Pen i fins i tot Ciutadans d'Albert Rivera. Però també el **populisme progressista** ha promès aconseguir l'ordre i la normalitat, tot amb un contingut diferent però des del mateix plantejament. **Existeix una tercera opció?** Sí que existeix, "abrir y sostener otros mundos aquí y ahora: otros modos de relación con el trabajo, el cuerpo, el lenguaje, la tierra, la ciudad, el nosotros, etc. Aprovechar la crisis, hacer palanca en la fuerza vulnerable".

Podeu consultar aquest [llibre](#) [13] al [Centre d'Informació i Documentació](#) [14].

[Inicieu sessió](#) [15] o [registreu-vos](#) [16] per enviar comentaris.

Etiquetes: creació

- [17]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/consciencia-critica>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://www.noraancarola.com/NORA/p/1/1/0/Inici>

[3] <http://www.ub.edu/art/directori/professorat/laia-manonelles-moner/>

[4] <https://twitter.com/DanielGasol>

[5] <http://www.rayoverde.es/>

[6] <http://artssantamonica.blog.gencat.cat/2017/03/06/polititzacions-del-malestarpresentacio/>

[7] <http://artssantamonica.blog.gencat.cat/2017/04/19/alfonso-levy/>

[8] <http://artssantamonica.blog.gencat.cat/2017/05/09/polititzacions-del-malestar-laura-mercader/>

[9] <http://artssantamonica.blog.gencat.cat/2017/06/06/polititzacions-del-malestar-manuel-delgado/>

[10] <http://artssantamonica.blog.gencat.cat/2017/06/06/polititzacions-del-malestar-pere-salabert/>

[11] <http://tiqqunim.blogspot.com.es/>

[12] https://fr.wikipedia.org/wiki/Willy_Pelletier

[13] http://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45867&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20malestar

[14] <http://www.diba.cat/web/cerc/cido>

[15] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2015/01/12/modelo-barcelona-y-politica-cultural-usos-y-abusos-de-cultura-por-parte-de-modelo-e>

[16] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[17] <https://interaccio.diba.cat/node/7413>